

ALBINA

REVISTA SAPTĂMINALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Seriă II • Anul 63 • Nr. 806 • Joi 6 iunie 1963 • 8 pagini — 15 bani

Al IV-lea Congres al cooperăției de consum

de Miron Șerban
vicepreședinte al Centrocop

Între 10 și 13 iunie 1963, delegați din toate colțurile țării, reprezentând pe cei peste șapte milioane de membri ai cooperativelor de consum și cooperativelor de credit vor participa la cel de al IV-lea Congres al cooperăției de consum.

Pentru milioanele de membri cooperatori, pentru cei aproape două sute de mii de membri ai organelor alese, pentru zecile de mii de lucrători de la organizațiile și întreprinderile cooperatiste, apropiatul congres constituie un însemnat eveniment. La apropiatul congres, delegații maselor de membri cooperatori vor raporta că au obținut realizări frumoase în activitatea lor. Este îmbucurător faptul că anul trecut cooperativele de consum au desfășurat mărfuri a căror valoare depășește cu aproape 70 la sută valoarea mărfurilor vindute în 1958, anul când a avut loc Congresul al III-lea al cooperăției de consum. A crescut mult desfacerea unor produse alimentare ca: zahărul, orezul și altele, care în timpul regimului burghezo-moșieresc erau adevărate rarități la sate. Membrii gospodăriilor colective au cumpărat anul trecut de la cooperativele sătești cu 72 la sută mai mult zahăr, cu 244 la sută mai mult ulei, cu 118 la sută mai mult orez, cu 155 la sută mai multe brinzeturi decât în 1958. În perioada care a trecut de la cel de al III-lea Congres al cooperăției de consum, magazinele cooperativelor au desfășurat peste 60 mii de mașini de cusut, 333 mii de biciclete, aproape 9 200 de televizoare, aproape 6 600 de frigider, 23 mii de mașini electrice de spălat rufe etc.

Cooperativele de consum sătești au aprovizionat gospodăriile agricole colective cu materiale necesare consolidării și dezvoltării bazei tehnico-materiale a acestora. Anul trecut, de pildă, valoarea mărfurilor desfășurate către gospodăriile colective a fost de peste zece ori mai mare decât cea realizată în 1958. Aceasta a contribuit, bineînțeles, la obținerea unei creșteri simțitoare a producției agricole la hectar.

Cine pășește astăzi în restaurantele, cofetăriile înființate la sate de către cooperativele de consum, nu poate să nu observe, cu satisfacție, că aspectul acestora este mult schimbat în bine, că deservirea se face în condiții din ce în ce mai bune. Așa se explică,

în bună măsură, creșterea — în 1962 — cu peste 47 la sută (în prețuri comparabile) a volumului mărfurilor desfășurate prin unitățile de alimentație publică față de 1958 ca și creșterea de 2,2 ori a volumului desfășurat de preparate din producția proprie.

Delegații și invitații la congres vor afla că organizațiile cooperăției au obținut rezultate frumoase și în realizarea sarcinii lor de cinste de a populariza și difuza cartea pînă în cele mai îndepărtate sate de pe cuprinsul patriei noastre. Prin cele peste 700 de librării și 5 600 de raioane și standuri de librărie din cadrul magazinelor cooperativelor de consum, s-au desfășurat anul trecut cărți a căror valoare depășește de peste trei ori valoarea realizată în 1960, an când cooperăției de consum i s-a încredințat în exclusivitate sarcina popularizării și difuzării cărții la sate.

Creșterea activității comerciale a cooperativelor sătești n-ar fi fost posibilă fără o preocupare susținută pentru dezvoltarea și consolidarea rețelei de desfacere. Aproape că nu este comună în care să nu existe cel puțin un magazin modern, construit în ultimii ani de cooperativa respectivă. În zeci de localități s-au ridicat, cu sprijinul membrilor cooperatori, magazine universale, printre care multe cu etaj, restaurante moderne care nu se deosebesc cu nimic de cele de la orașele reședință de raioane.

Tot pentru a veni în sprijinul țăranilor colectivști, pentru a satisface cerințele lor și ale familiilor lor, cooperativele sătești au înființat numeroase unități de prestări de servicii (frizerii, croitorii, brutării, cizmării etc.).

Țărănimea colectivistă a răspuns acestui sprijin, menit să-i facă traiul mai frumos și mai plăcut, vinzând prin cooperăția de consum cantități tot mai mari de produse agroalimentare necesare aprovizionării oamenilor muncii de la orașe. În ultimii patru ani, organizațiile cooperăției de consum au achiziționat prin contractări și achiziții un volum de produse de peste două ori mai mare decât cel realizat în perioada 1955—1958. Anul trecut, organizațiile cooperăției de consum au achiziționat o cantitate de

(Continuare în pag. 2-a)

VIBRAȚII

Această liniște de către seară,
Se lasă-anume vastă și deplină
Ca să-mi sosească veștile din țară
În telegrame scrise cu lumină.

Această liniște îmi dă prilejuri
Să-aud mai bine pulsul țării mele,
Turbinile în îndelungi virtejuri
Ce dăruiesc văzduhurilor stele.

Depart, sgomot dulce de metale,
Ecouri de unelte grațioase.
Pe-aproape legănările florale
În vînt de sud cu foșnet de mătase.

Aud în humă cum zvînesc semințe,
Cu griul, cu porumbul, cu ovăzul, —
Și dăți care cioplesc cu iscusințe
Statulle cari ne incintă văzul.

Această liniște de către seară
E proaspătă și asemănătoare
Cu trupul svelt și roșu de vioară
Ce-așteaptă cîntecele viitoare.

AL. ANDRIȚOIU

DARURI

Ceahlăul e din vecl străjer bătrîn
cu sarica-smaragd din virf în vale —
în zori gotcanii ca sculpați rămîn,
cîntînd pe om — stăpin al vremii sale.

Am stat ca ei cu fața îndreptat
spre vîjella muncii ca spre soare;
creștea un dig în diamant sculptat
— un martor prim în veacuri viitoare.

Și Bistrița-n palete, la Stejar,
își despletește pleata aurie;
domestică, prin om, ne dă în dar
noi frumuseți durate pe vecie.

GEORGE DEMETRU PAN

În magazinul cu autoservire din Jimbolia, regiunea Banat.

Al IV-lea Congres al cooperației de consum

(Urmare din pag. 1)

Legume care depășește de aproape două ori cantitatea contractată și achiziționată în 1958.

În ultimii ani, cooperației de consum i-a revenit și sarcina importantă de a asigura — în exclusivitate în trei regiuni (Hunedoara, Oltenia și Suceava) — desfacerea legumelor și fructelor către populație, numai în anul 1962 realizându-se o desfacere de produse în valoare de aproape 500 milioane lei. Anul acesta, cooperația de consum a primit sarcina de a desfășura această activitate și în alte cinci regiuni ale țării (Banat, Brașov, Bacău, Iași și Mureș-Autonomă Maghiară).

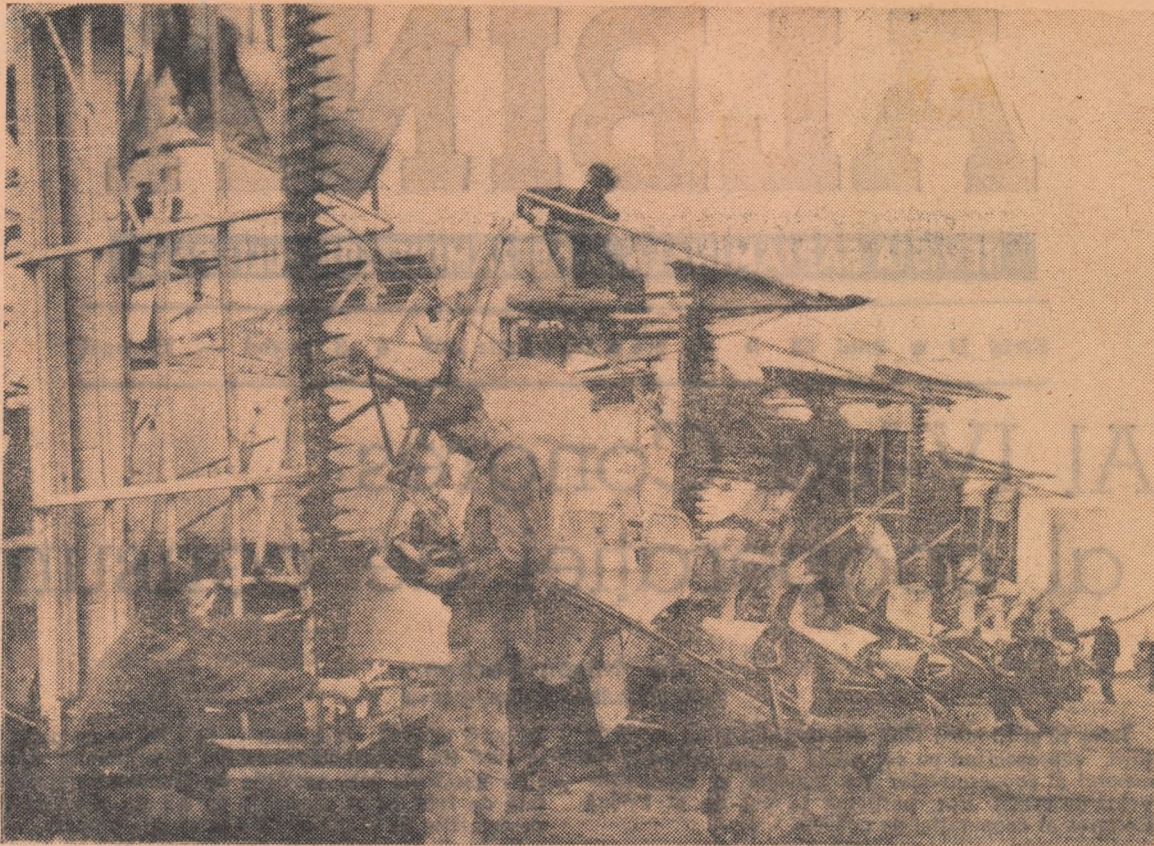
Munca insufletită desfășurată de conducerea și colectivele de lucrători de la toate organizațiile și întreprinderile cooperatiste, cu sprijinul multilateral al maselor de membri cooperatori, a avut ca urmare și îmbunătățirea, de la an la an, a situației economico-financiare a acestor organizații și întreprinderi. Cheltuielile prilejuite de aducerea mărfurilor de la furnizori și desfacerea acestora către populație, de întreținerea localurilor și mobilierului, ca și cheltuielile administrative au scăzut continuu. Pierderile la mărfuri au scăzut și ele de la an la an, aceasta dovădindu-se că gestionarii și vânzătorii de la magazinele sătești au învățat să gospodărească mult mai bine mărfurile — acest avut cooperatist. Sunt astăzi sute de cooperative care nu au fonduri proprii imobilizate în debite. De altfel, rezultatele muncii entuziaste pentru îndeplinirea sarcinilor de plan economice, ca și ale mai bune gospodării se vădesc și în creșterea până la aproape 2 000 a numărului cooperativelor sătești care se autofinanțează. După cum știm, cooperative autofinanțate sunt acele organizații care nu mai folosesc credite de la Banca de Stat pentru desfășurarea activității comerciale — fondurile lor proprii fiindu-le suficiente pentru această activitate.

Cele menționate mai sus sunt numai câteva din realizările cooperativelor sătești, rod al muncii insufletite, desfășurată de zecile de mii de lucrători, cu sprijinul de zi cu zi al maselor de membri cooperatori. Bilanțul cu care cooperația de consum se prezintă la apropiatul congres este într-adevăr bogat.

Sub îndrumarea părintească și cu sprijinul de nepretuit al Partidului Muncitoresc Român și al statului democrat-popular, cooperația de consum din țara noastră a devenit o largă organizație economică de masă. Datorită acestei îndrumări și acestui sprijin permanent, cooperativele de consum se bucură de încrederea și sprijinul țărănimii colectiviste, fapt dovedit de tot mai valoroasa contribuție voluntară (în bani, materiale și muncă) la construcția de noi magazine, de zecile de milioane de lei depuși în contul fondului social subscris, de participarea din ce în ce mai activă a membrilor la conducerea și gospodărirea cooperativelor.

În fața cooperației de consum stau sarcini de mare însemnătate. Volumul desfacerii prevăzut în anul acesta intrăce cu 10 la sută pe cel realizat anul trecut, cooperativele urmează să achiziționeze cu 37 la sută mai multe legume, cu 37 la sută mai mulți cartofi de toamnă, cu 24 la sută mai multe fructe, cu 37 la sută mai multe ouă : vor lua ființă încă 1 000 de unități de prestări de servicii. Lucrătorii cooperativelor vor acorda atenția cuvenită valorificării prin cooperative a produselor obținute prin introducerea și extinderea culturilor de căpșuni, dezvoltarea culturilor de arbuști fructiferi, cultivarea unor plante medicinale și legume de soiuri superioare. Se dezvoltă, de asemenea, creșterea păsărilor de rasă, iepurilor de casă, stupăritul.

Iată cât de multilaterală este activitatea pe care o va desfășura cooperația de consum în perioada care urmează. Nu încapă nici o îndoială că harnica noastră țărănime colectivistă își va da și în viitor contribuția ei valoroasă la îndeplinirea sarcinilor mari care revin cooperației de consum, convinsă fiind că dezvoltarea și înflorirea cooperativelor va fi în propriul interes al oamenilor muncii de la saie.

Lucrările de reparații ale mașinilor și utilajelor de la S.M.T. Orăștie, regiunea Hunedoara, pentru campania de recoltare din acest an, sunt pe terminate.

„MICA UNIVERSITATE”

Comuna Popu, raionul Făurei. ...În toate grajdurile, la ferma de păsări, la sediu și chiar la școală, am întâlnit extrase din planul de producție al gospodăriei. A fost inițiativa inginerului agronom Nicolae Munteanu realizată în colaborare cu căminul cultural. Știm — și asta nu numai de aici — că această metodă e menită să asigure cunoașterea obiectivelor generale ale gospodăriei de către întreaga masă a colectivității. Ei ajung în cele din urmă să memoreze datele principale din plan cum sint : creșterea fondului de bază, a veniturii, a valorii zilei-muncă, producțiile în cimp, cele din sectorul zootehnic etc. Planificarea producției a fost subiectul primei lecții la învățămîntul de anul trecut. Defalcarea lui pe ramuri, așa cum ne apare acum în față, e într-un fel ilustrarea lecției de astă-iarnă.

— Cînd măsoară cantitatea zilnică de lapte — spune Ștefan Neagu — o compar cu cifra de producție pe gospodărie. (Pe 1963 — 2 300 litri lapte pe cap de vacă). Ștefan a realizat pînă acum un ritm echivalent cu producția anuală de 3 000 litri. S-au mai ridicat alături de el Niță Chiriță și Traian Balaban. Dar tot la ferma asta Antofi Dumitru a ajuns la 3 500 litri. Depășirea sarcinii de plan e un fapt demult petrecut, pentru mulți mulgători. Mai actuală, însă, e întrecerea în care s-au angajat unul tintind spre pro-

ducția realizată de celălalt. Iată și primele rezultate :

— la ferma de taurine au fost înregistrate 13 vaci recordiste (producția 6 000 litri lapte anual) ;

— în întreg sectorul zootehnic a fost lichidată fluctuația. Multă vreme s-a lucrat aici în ture, mulgătorii schimbîndu-se la fie-

e făcut de mina foștilor cursanți. Recoltele tot ei le vor culege, le vor cîntări și compara. Ei vor trage cei dintîi concluzii privind viitorul unui soi sau al altuia în raport cu condițiile pedoclimatice locale. Nu fac acest lucru pentru prima dată. Anul trecut soiul 306, verificat în prealabil pe lotul demonstrativ, a dat în cultura mare, și anume pe timp de secetă, 3 400 kg la hectar. Cu un an mai înainte, producția pe gospodărie a fost de 5 044 kg porumb boabe la hectar.

Ancheța noastră: Cum contribuim la întărirea economică a gospodăriei

care 24 ore. Acum așa ceva e de neconceput. În ziua lor liberă, Antofi și ceilalți vin — fără să aibă vreă obligație — și asistă totuși la mulș.

Au de menținut o producție... și un prestigiu.

Sîntem tentați să denumim casa-laborator „mica universitate a gospodăriei”. Iarna și vara, fără întrerupere, e vizitată de colectivități. În orele de funcționare inginerul agronom și zootehnic sînt prezenți cu explicațiile științifice. Dotația ei îndreptățește în bună măsură metafora de mai sus. O bibliotecă completă, de specialitate, din care nu lipsesc agrochimia, microbiologia solului, o secțiune într-un cuib de coropișniță cu numeroasele canale pe care dăunătorul le sapă în pămînt, un purcel cu două capete (caz din gospodărie) care a suscitat multe întrebări și explicații de natură științifică, un bogat aparat științific etc. O probă din pămîntul gospodăriei, cu straturi de tonalități diferite, le-a dezvoltat taina structurii solului și efectele asupra lui a lucrărilor agricole de bază.

Comuna Popu n-a avut nici odată pînă acum o astfel de instituție. La concursul cu premii de anul trecut „Cine știe, ciștigă”, casa-laborator a fost sursa principală de documentare. Tot ea e acum baza teoretică a lotului demonstrativ. În aprilie, de aici s-a pornit la desfășurarea primei lecții practice la lot : semănatul porumbului. Vlad Mihailache, absolvent al cercului agro-tehnic (fără nici o absență), vizitator la fel de frecvent al casei-laborator și lucrător pe lotul demonstrativ, a descris cele două variante de densitate la soiul HD-301 : 30 000 și respectiv 34 000 plante la hectar, menționînd cu precizie la fiecare lucrările, îngrășămintele, producția preconizată. Pe lotul demonstrativ, răritul, prașilele, absolut tot

Pe o suprafață de 500 ha a fost depistat „la țanc” Tanimcusul. Era în faza care precede atacul culturii. Autorii descoperirii : Petre Caraman din brigada a treia, despre care inginerul spune că e un mic agrotehnician, Stroe Șagu, Alecu Nicolae și alții. Ne-a dus gîndul înapoi la dăunătorii păstrați în spirit în casa-laborator, pe care aceiași, în clipele de studiu, i-au cercetat pe toate părțile. Poate e un fapt mărunț, dar în faptul acesta a stat soarta unei culturi de 500 ha.

Există la colectiva din Popu un deziderat general pe care oamenii îl formulează cam așa : „Fiecare colectivist să aibă cunoștințele unui agrotehnician ; întreaga suprafață a gospodăriei să devină un mare lot demonstrativ”. Mai poate fi îndoielnică realizarea unui astfel de lucru cînd începutul a fost făcut și încă într-un mod atît de promițător ? Reamintim aici de rolul cărții agro-zootehnice. S-a dovedit că mobilitatea bibliotecii nu se manifestă numai la colportajul cărții, ci și prin acțiuni făcute la timpul lor. Cu două săptămîni înainte de a fi adusă prima tranșă de pui de la incubatoare, bibliotecara Olga Munteanu a inaugurat seria așa-ziselor „discuții asupra cărții agro-zootehnice”. Cadrul discuțiilor a fost locul de muncă. Reproducăm întrebările care au constituit baza acestor discuții : 1) Ați citit cartea ? 2) Ce ați reținut din ea ? 3) Ce propuneri aveți în legătură cu aplicarea recomandărilor din carte ? Azi, spre mulțumirea tuturor, se fac simțite ecourile : crescătoarele de păsări anunță micșorarea procentului de mortalitate pînă la 0,5 la sută. La discuția care a avut loc în cîmpul mare, Stroe Șagu, Lenuța Tatu și Lazăr Vlad au făcut o propunere la care inginerul agronom ca și președintele mărturisesc că nu s-au gîndit : „Hibridii dubli de mare productivitate să fie repartizați uniform în toate brigăzile”. De cunoștințe pentru îngrijirea unor soiuri atît de pretențioase, dar atît de dărnice, dispun azi foarte mulți. De soiul local nu mai pomenește de multă vreme nimeni.

În comuna Dobra, raionul Satu Mare, a poposit caravana auto-librărie a U.R.C.C. Maramureș

IMAGINI DE LA FAZA RAIONALĂ DIN BUDEȘTI - OLTENIȚA

1
Și de data aceasta comul căminului cultural din Budești a cucerit pe merit aplauzele spectatorilor

2
Solistă vocală, Emilia Ganea, de la căminul cultural din Ulmeni, a interpretat cu talent cîntece populare

3
De un binemeritat succes s-a bucurat brigada artistică de agitație a S.M.T. Budești

4
Echipa de dansuri din satul Stancea, prezentînd o frumoasă suită de dansuri locale

LA LOCUL DE MUNCĂ

Alături de colectivști, în aceste zile de muncă avîntată, pe ogoare întîlnim și numeroși activști culturali. În clipele de răgaz ei prezintă colectivștilor programe scurte, instructive și distractive. Redăm mai jos cîteva din aceste acțiuni culturale ce le-am surprins prin cîteva comune ale raionului Băilești, regiunea Oltenia.

Întîlnire cu legumicultorii

Cînd am ajuns în comuna Cioroiu, era pe la amiază. La grădina de legume peste 100 de colectivști se adunaseră la umbra pomului de la marginea parcelei de varză. Erau în pauza de prînz. În mijlocul lor se afla directorul căminului cultural, Ion Morcov.

— Astăzi, anunță el, o să vă prezint broșura „Gîndacul de Colorado”.

Vestea a fost primită cu mult interes de către grădinari. Directorul căminului cultural n-a ales la întîmplare broșura. Cu două zile în urmă el a aflat că la cultura cartofilor a apărut gîndacul de Colorado.

Expunerea directorului e urmărită cu multă atenție. Pe cei prezenți îi interesează îndeosebi cum se combate acest dăunător.

După prezentarea broșurii, legumicultorii au ascultat scurtul program al brigăzii artistice de agitație (formată din membrii brigăzii legumicole), dedicat frunțașilor din brigada legumicolă. Ștefan Afumatu, șef de echipă, Manu Mușat, Elena Papură, Aurora Popa și alții au fost eroii principali ai acestui scurt program de brigadă.

Scrisori adresate colectivștilor

Membrii echipei a doua din brigada I a gospodăriei colective din comuna Rudari, tocmai discutau în pauză despre calitatea lucrărilor efectuate, cînd cineva dintre ei anunță:

— Vine poșta! Vine poșta! Poștașul nu era altul decît directorul căminului cultural, Ion Mușuroiu. El desfăcu un plic pe care îl citi în fața tuturor: „Dragi tovarăși, pentru munca depusă în această săptămîna felicităm întreaga echipă și în special pe tovarășii Ana Prodan, Elena Ciobanu, Nicolae Vulcan și Ion Grigore. Pentru viitor vă urăm noi succese!”

— Dar de la echipa întîia care sînt frunțașii? — întrebă cineva curios.

Poștașul îi citi și pe cei de la întîia, și pe cei de la a treia... după care plecă la alte echipe.

Activștii culturali din comuna Rudari întocmesc asemenea scrisori de felicitare a colectivștilor frunțași la sfîrșitul fiecărei săptămîni. Pentru aceasta, ei stau în mijlocul colectivștilor, asistînd la munca lor și împreună cu consiliul de conducere al gospodăriei, cu șefii de echipe și

brigadierii stabilesc lista frunțașilor.

Întrebîndu-l pe Ion Mușuroiu, directorul căminului cultural, despre eficacitatea acestor scrisori, el ne-a răspuns:

— E de ajuns să vă spun că aproape în fiecare din cele 12 scrisori întocmite pînă acum, au fost felicități mereu alți colectivști. E o adevărată întrecere între ei. Fiecare se străduiește să execute lucrări de bună calitate și la timpul indicat.

„Pentru o producție de lapte sporită”

Dintr-un articol afișat la gaza de perete de la sediul gospodăriei colective din comuna Catane, am luat cunoștință de angajamentul îngrijitorilor de la ferma de vaci de a obține cu 200 litri lapte pe cap de vacă furajată mai mult față de producția planificată. Pentru a afla ce fac îngrijitorii în vederea realizării acestui angajament, m-am îndreptat spre ferma de vaci. Aici i-am găsit pe îngrijitorii adunați în jurul bibliotecarului Petre Vulcan, ascultînd articolul „Pentru o producție sporită de lapte” publicat în ziarul regional „Înainte”. După citirea acestui articol au urmat discuții.

Îngrijitorii frunțași Iulian Radu, Elena Badea, Gheorghie Bălan au vorbit despre felul cum îngrijesc e animalele, despre necesitatea respectării programului de grajd și despre importanța asigurării unei baze furajere corespunzătoare. La sfîrșit, bibliotecarul le-a împărțit cîteva exemplare din broșura „Creșterea și îngrijirea animalelor”.

„Aici, stația de radiodicare Băilești...”

„...Dragi ascultători, vă întîntăm că astăzi membrii brigăzii întîia din gospodăria colectivă „7 Noiembrie” Băilești, au terminat prașila a doua la porumb. Brigada care s-a evidențiat în executarea acestei lucrări, este cea condusă de Marin Jianu, care vă va împărții acum din experiența brigăzii sale”.

În fiecare seară, stația de radiodicare din Băilești înfărmăză pe colectivști asupra stadiului lucrărilor agricole. Adeseori, la stație sînt invitați brigadierii, șefii de echipă și colectivști frunțași, care vorbesc despre metodele lor de muncă.

Cu cîteva zile în urmă, brigadierul Ion Pirvu de la gospodăria colectivă „Dezrobirea muncii” din Băilești, a arătat, pe baza experienței anului trecut, importanța efectuării la timp și de bună calitate a lucrărilor de întreținere a culturilor. De asemenea, brigadierul zootehnic, Iancu Cîrciumaru, a fost invitat să arate ascultătorilor perspectiva dezvoltării sectorului zootehnic din gospodăria colectivă „7 Noiembrie”.

M. CHIRCULESCU

DIGUL

Apele cotopeau tîna
Acoperind cu bulboane grădina.

Și deodată ne-am strîns cu obidă,
Ne sîngerau pe buze urme de-aguridă.
Hal, hai cu lopeși, tirnăcoape.
„Pînă cînd stricătoarelor ape?”

Am început s-adîncim pămîntul:
O palmă de loc, încă una. Cu vîntul,
Cu ploaia și soarele.

Și-au duruit și motoarele.

Cînd osteneam, ne culcam cu luna
Lîngă dig și focul din mîini.

Trecură cinci săptămîni.

Ne-au trezit grădinile și livezle.
Vino vecine, și vezi-le,
Cum își trec brațele prin tufe și ramuri
Agîttînd încărcatele flamuri.

AL. RAICU

FURCULIȚĂ

Ghiță Furculiță era un bețigaș de om. Hait, că-l ia vîntul, vedeți, mă, să nu-l scăpați la arie în pleavă, că nu-l mai găsiți! Băgați de seamă să nu se topească în ploaie sau să-și aprindă cu el țigara cineva, în loc de chibrit! Ghiță era cît bețigașul de chibrit, dar roșu la față de-al dracului și țifnos ca gămălia cînd o treci pe scăpărătoare.

Om mărunt, lescaie de om, om și fără avere, cine să-l bage în seamă! Pe vromuri, cînd era cu munca pe la chiaburi, ce să faci cu unul ca Ghiță, care, dacă-l atîrni de coada sapei rămînea acolo pe ea, spînzurat. Ce să fi făcut unul ca Mihalcea sau Budău cu pițigoii ăsta de om, cînd la ăia tractor să fi fost și tot nu răzbeai. Doar să-l tocmească măscărici, că avea limba ascuțită sau să-l pună să-i zică din solz de pește, pe marginea porumbiștei cînd se omorau ăilalți la prașilă. Numai că la d-alde astea nu se prindea Ghiță. Avea și el demnitatea lui de om, mic, mic, dar ardeiat, să nu fi umblat cu scînteia pe lingă el, că lua foc.

Totuși, chiar și la colectivizare tot nebăgat în seamă rămăsese, fiindcă de! numai la Furculiță nu te puteai gîndi atunci. Ba, ca să fim drepti, Furculiță a rămas ultimul, tocmai fiindcă lui i se dăduse „întîietatea”. Era adunarea generală a întovărășirii, cînd ne strinsesem toți să hotărîm care cum să punem temei gospodăriei. Am discutat iar statutul model, a venit și președintele gospodăriei de la Orbeni să ne expună cum trăiesc ei, toate erau gata-gata, urma numai să vedem care sparge gheața mai întîi, aducînd pe masă, la prezidiu, prima cerere. Ai noștri nu se codeau, dar toți de pe lingă mine vroiau să-l vadă pe altul mai întîi. Știți cum e omul, să încerce cu degetul altuia. „Hai, mă oameni buni, care vrea să fie primul d-aci, din ăi care-s de față?” a întreat președintele de la Orbeni, care ne știa bine și care ne e ca și-un frate. Ba că-i unul, ba că e ăilalalt, ba că nu e muiera de față — se brodisse că nu era mai nici o muiera de față — ba că mai nu știu ce să vezi, că uite e gerul Bobotezei și că mai ține pînă la primăvară. „Ei hai, cu cine să începem?” ne-a mai îndemnat o dată vecinul. „Să începem cu Furculiță!” s-a auzit un glas și toată adunarea a izbucnit în hohote de ris. A ris și președintele de la Orbeni, știa cine-i Furculiță, iar „chibritul” nostru a țîșnit glonț din adunare, sfîrîind. Cum să mai dregi lucrurile? Am fost chiar eu delegat pe lingă Furculiță, atunci pe loc, să-i explic situația, să-i spun că n-a vrut nimeni să-l jignească și că chiar dacă unul a glumit, cererea lui va fi totuși pusă la temelie gospodăriei noastre colective. „Bine, dacă eu nu contez!”... „Contezi, mă, îi explicam eu, dar tu nu vezi cum e omul dracului, ca să nu rupă el gheața, sfîrî! cu gluma. Desigur, nu-i principial” am adăugat; dar ce să mai înșir argumentele, am pierdut o săptămînă încheiată cu el, deși Furculiță era cu cererea pregătită încă de atunci.

In sfîrșit, vin și eu cu cererea lui Furculiță — el nu mai vroia să stea de vorbă cu nimeni — tocmai cînd ai noștri din grupul de inițiativă discutau organizarea muncii în noua gospodărie. Vin eu cu cererea lui, foarte fericit, taman cînd ei chibzuiau cum să împartă forțele pe brigăzi, pe echipe, socotind numărul oamenilor și puterea și priceperea lor. „Dar Furculiță?” întreb eu. „Ce să facem cu Furculiță al tău?” mă întrebă ei. „Care Furculiță al meu? mă supăr la rîndu-mi. Tovarăși, să nu uităm că Furculiță e colectivist, e acum Furculiță al nostru!” „Lasă-ne, frate, o să rezolvăm problema asta cu Furculiță mai tîrziu!” Cum să te duci înapoi la Furculiță și să-i spui că și aici, la gospodărie, tot o problemă a rămas, că toți trec la altele, lăsîndu-l pe el mai la urmă. „Parcă are un băiat, Mihai, a venit cineva cu ideea. Să-l punem pe Mihai șef de echipă”. „Mă, oameni buni, nu glumiți cu el, băiatul e una. Furculiță e altceva. Îl jigniți și a doua oară, ba mai grav!” I-am pus pe gînduri și toți, chiar și ăi care erau mai hapsini și-au bătut mințile să găsească pentru Furculiță ceva potrivit. „Nenorocirea e că nici un șef de echipă n-o să vrea să-l aibă la el. Cine-l pune să fie și arțăgos?” „Bine, mă, dar tu să fii cît Statu-Palmă, cum ai fi?” S-a hotărît pînă la urmă că Furculiță să fie paznic la rațe, dat fiind că pe creșterea rațelor au pus temei din primul an. Am primit sarcina să-i explic lui Furculiță importanța creșterii rațelor și marea răspundere a muncii lui în acest sector... Ce să vă spun, numai nu ne-a dat pe ușă afară! „Va să zică, va să zică — fierbea el de furie — altceva nu e demn de mine decît să păzesc boboci! Va să zică,

mi-ați dat treabă de muiera, ba încă de plod. Va să zică să păzesc boboci pe lac, s-o fac pe cățelul după urma vulpii”. Caută să-i lămurești avantajele sectorului avicol pentru gospodărie, ce și cite venituri ne-ar aduce. „Lasă-mă-n pace — s-a supărat și mai rău Furculiță — îmi vinzi gogoși ca să mă legi la cap cu toți bobocii voștri. Mie dați-mi treabă serioasă, treabă de om!”

Du-te acum la ăia și le spune că Furculiță refuză, că vrea treabă de om! Dar în definitiv, m-am înfuriat și eu pînă la urmă, trîntindu-i-o: „ce-s tocmite de cineva să-ți port de grijă, am ajuns responsabil cu Furculiță în comuna noastră, lămurește-te tu direct și lasă-mă în pace!...” Am ieșit, glonț, izbînd

Desen de Nică Petre

poarta, așa cum a plecat și dinsul atunci, sfîrîind. Nu l-am mai văzut vreo cîteva zile, nu l-am văzut pînă n-am fost chemați ăia care trebuia să plecăm la școala de brigadieri. Venise un inginer să stea de vorbă cu noi, și era de față și tovarășul prim-secretar al raionului. Am intrat în birou toți, inclusiv Furculiță. Nu era vorba însă ca la școală să plece și Furculiță, el fusese chemat pentru altceva, așa că tînărul nostru președinte, Florea Trăenilă, l-a invitat afară. „Nea Furculiță, ia ieși tălică afară nițel, că avem ceva de discutat cu tovarășii”. Ce-a urlat atunci, Furculiță, credeam că țîșnim toți prin ferestre sau că ne vine leșinul... Ce, că el e om cu demnitate, că dacă a fost chemat să i se spună de ce-a fost chemat, să nu umble teleleu pe drumuri,

cum și alte vorbe de om apucat, cum e el. Nici n-a ținut scama că de față e și tovarășul prim-secretar al raionului, de intram toți în pămînt de rușine. Hai, zic, cum e Florea cam durdului, mi-ți-l ia pe Furculiță de-o aripă și... Dar a intervenit tovarășul prim-secretar: „Ia spune, tovarășe, de ce protestezi dumneata?” „Cum să nu protestez, tovarășele, cînd mă pun ăștia de-aci de la noi, paznic pe trei boboci”. „Cîte rațe veți crește anul acesta, tovarășe președinte” l-a întreat tovarășul prim pe Florea al nostru. Președintele s-a cam scărpinat în cap. „Păi, zice el, cam vreo două sute.” „Și cîte rațe ai vrea să păzești dumneata, tovarășe”, l-a întreat pe Furculiță. „Păi, măcar vreo zece mii”. Tii, ne-am mirat toți de ce-a ieșit din gura lui, iar Florea, președintele, s-a și cătrănit la față. Ce-o să zică tovarășul prim-secretar, socotea el, de ce iese din gura unuia ca ăsta. Cum spun, noi rîdeam de ne prăpădeam, dar tovarășul prim interveni: „Și ce fel de rațe, tovarășe?” „Păi, numai rațe Pekin, nu de astea țigănești de pe la noi. Astea nu dau randament, zice tot Furculiță, astea ale noastre-s ca alea sălbatice, nici în Delta Dunării nu-s rentabile”. S-a mirat acum tovarășul prim și l-a privit cu niște ochi nite atît: „Dumneata ai studii?” l-a întreat el. „Nu, am citit despre rațe cînd am auzit că ăștia de la noi vor să mă tocmească sperietoare la trei boboci. Am citit manualul...” nu-ș' care dracu manual a zis c-a citit. Nu-i plăcea lui Florea Trăenilă întorsătura, așa că-și freca iute el acuma căciula în mîini. „Pe cine ați trimis la școală pentru crescători de păsări?” a întreat tovarășul prim. „Păi, pe...” „N-ar fi rău să-l trimiteți și pe tovarășul acesta” a zis el, iar președintele, incurcat, a aprobat imediat: „Da, sigur, n-avem nimic împotriva...” Și a plecat cu noi la școală și Furculiță.

Acolo, nu-ș' cum dracu a făcut Furculiță ăsta, tovarăși, că a ieșit ăl mai cu moț. Cică se mirau și profesorii de ce dădea din el. Noi eram în altă secție, dar seara, la dormitor, îl auzeam cum se încontra cu alții și vedeam cum se aduna lume împrejurul lui. „Te rog să-mi explici, tovarășe Furculiță, cum ai înțeles dumneata problema cutare, sau altele, că eu n-am priceput”. Să te iei cu mîinile de păr, să te uiți la Furculiță cu ochii cît cepele.

În sfîrșit, venim acasă, iar el se apucă de organizat crescătoria de rațe. Ce balamuc, ce tîmbălău, ce tunete și pîlălaie, nimeni nu se mai putea înțelege cu el. Că nu vrea aia, că vrea aialtă, că nu așa e științific, că pe dîncolo, pînă la urmă, a organizat niște adăposturi prima, de ne-am mirat toți iarăși. Cînd cu problema numărului de rațe, tîrăboi în toată legea. S-a tocmite la sînge cu consiliul, dar de trei mii cinci sute n-a putut trece. Se brodește iar pe la noi tovarășul prim, și Furculiță al nostru glonț la el. „Nu e bine totuși, să creșteți mai multe, tovarășe Furculiță, l-a potolit și tovarășul prim. Încă n-aveți experiență”. „Dar știința? l-a întreat foarte revoltat Furculiță. N-aveți încredere în știință?” „Nu e vorba de știință, tovarășe, i-a răspuns tovarășul prim, dar aici și experiența are cuvîntul. Dacă mor rațele? Dacă pier cîteva mii de rațe, ce ne facem, cine răspunde?” „Răspund eu, mă pun chezaș cu casa mea”, a răspuns Furculiță. „Aici e vorba numai de știință și de dragostea mea” a mai zis el, de l-au privit toți cu ochii, uite atît!... A mai smuls două mii.

Acum toamna, cine credeți c-a avut dreptate, noi sau Furculiță? Toată vara n-a mai dat pe acasă, învățase pînă și să măcăie ca rațele, îl pierduse toată lumea printre boboci, îi ieșise porecla de rățoi... Cu porecla nu m-am împăcat, ce să-i zici omului altfel, cînd are numele lui. Gata, Furculiță e de ajuns! Ba chiar vroiam să scriu un articol pe chestia poreclii lui Furculiță la gazeta de perete, cînd președintele, chiar Florea al nostru, îmi zise: „Știi cît am luat pe prima tranșă de rațe vindute?... Opt mii de lei. Chiar acum am adus banii. Scrie mai bine despre asta!”

Tii, ce uluire, dom'le. Cît m-am foit eu cu articolul, încă șase mii de lei, și apoi încă patru. Iar între timp, nu știu dacă din cinci mii cinci sute de rațe, muriseră zece măcar!

S-a hotărît să i se aducă mulțumiri în adunarea generală, dar Furculiță a prins de veste și s-a supărat iar: „Stați, aici e o socoteală, n-am muncit singur. Să se vorbească și despre tovarășa cutare și despre cutărică, și despre... Vă aduc eu lista!”. Ce ziceți de asta? Peste toate, Furculiță e și modest!

Ce să faci cu unul ca el? Eu să fiu... zău dacă nu i-aș da o decorație! Cîți bani ne-a adus, ce prestigiu, cite schimburi de experiență acolo, pe lac! Ziceau vecinii, care merg mai prost în sectorul avicol: „Tovarăși, dați-ni-l pe Furculiță al vostru, măcar pentru un an!”

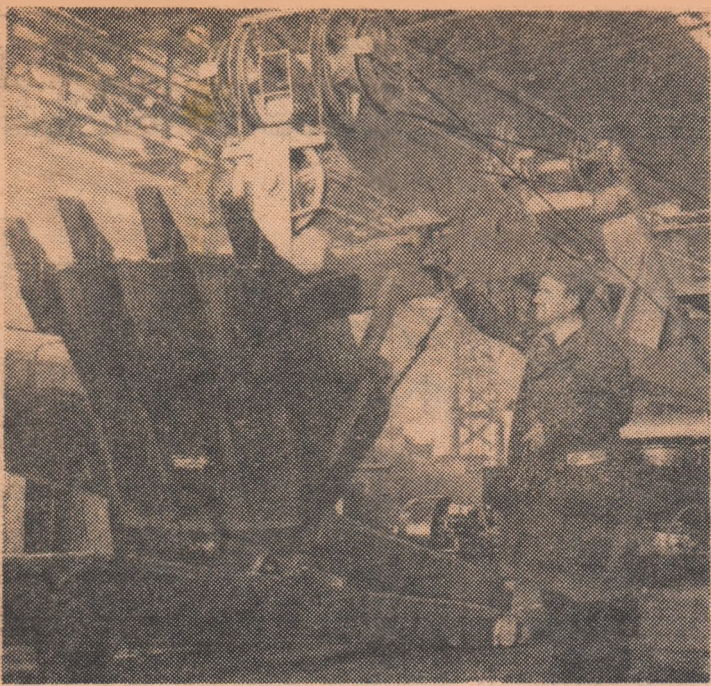
Toți zîmbim cu mîndrie, ca atunci cînd știi că ai în buzunar o valoare. Ce mai, om greu, mare om!

In fiecare ora 7. Progresul suncetului ei pr... Ca ieri, ca-r apar în clipa noscuta alee ca poartă spre ini oameni în salo drum pe care tea generații. S Acum, de-o p au apărut flori namentali. Urn priză este nou. tașilor marcată de triumf. Din besc chipurile ale inovatorilor torilor, mînd Cîte un buc au omagiu, sub Drumul de a liere dă senzați a unei plimbă Cu impresia trec la mașini. sînt radioase Chiar și la c grele unde înc metal e mai a șit chiar și la timpul adminis nale au străbătut desculți sau cu mînă, inotînd nedescrisi. Uzina are ser rarul șef Vasile vinge că au și ce secție, sarcî ție. Pe 6 ha d din uzină se milion de flori frumusețare a atare un socoteală, se ivește o flo ăsta bate dep. și ciocanul pn

Cu două lun fost inaugurat E prima floar māvara asta a brăilene. Cuvî vit. Eleganț confortul, dota mînunt, șitua tuție la nivelu culturalizatoar Programul clubului e un ral. Varietatea nea manifestai preocupărilor metalurgiștilor riate și multipl program: Concurs: Cir cîștigă; Dicțic artistic. Litera tul și muzica cu cîtiitorii se tema „Noi cār contemporană”

□□□□□

tresar la faptele de eroism cotidian și le consemnă. Au ajuns atât de obișnuite, atât de frecvente că fără intervenția lor nu le-am ști... Allam despre un om care intrerupindu-și dulcea odihnă (abia ieșise din schimb), a pornit-o la miezul nopții spre uzină unde-l chema în ajutor o brigadă de oțelari. O defecțiune la un cuptor S.M. pune sub semnul întrebării șarja. A lucrat, timp de un ceas, îmbrăcat ca un scafandru, protejat de plăci de azbest. Când a terminat, congestionat, cu fața roșie ca focul, s-a aruncat în hrdăul cu apă. Il priveam cu respect. Dar el, simplu, aproape hazliu: — „Fraților, vă las sănătoși; mă duc să-mi pun din nou pijamaua. Dacă mai aveți nevoie, trimiteți să mă cheme“.

...Il cheamă Vasile Goșman și e șamotor.

Nicolae Trandafirescu, încătuș de întreținere, are de gând să scrie o piesă monografică, „Uzina mea“.

— De unde ai să începi ?

Răspunde în locu-i meșterul Radu Stamate, unul din muncitorii vechi:

— ...De la ziua când lângă ateliere nu erau grădini, ci carcere; când, dacă fumai plătea amendă un pol; dacă-i răspundeai vătafului de atelier mai dădeai un pol; când ne angajau pe cite trei luni după care ne arătau poarta.

★

Spre cantină te poartă o bună bucată cunoscutul drum înflorit. Intr-un loc, meșterul Dumitru Ciurea, unul din vîrstnicii uzinei, se oprește îngîndurat.

— Țin minte ca acum. Aici m-am așezat adeseori pe vremea uceniciei pentru a mîncă puținul adus în pachetul zilnic. Știi mata ce greu ne era nouă să încropim dimineața o gustare modestă? Intr-o zi a trecut pe acolo unul din patroni (erau mai mulți — n.a.) și a izbit în batjocură mîncarea cu piciorul, risipind-o...

Am ajuns la noua cantină-restaurant. Ne-am instalat pe scaune de plastic! A venit o fată cu bonețică: — „Ce meniu serviți?“ Aveam de ales din trei sau patru meniuri și ne hotărâam greu.

Nimeni ca el, ca Dumitru Ciurea, nu cunoaște atât de bine prețul acestei clipe.

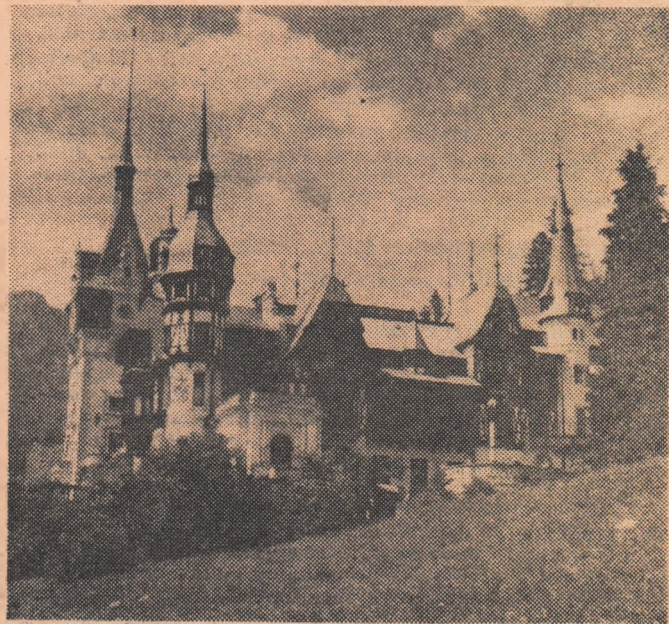
V. TOSO

G E O R G H E D A N

Vizită la muzeul „Peleş“

Ce mîndră dimineată cu brazi și munți! Văpaia din soare polește cu aur cald — Sinaia... Urcăm muncitorește să vizităm castelul, glumind, rîzînd olaltă, așa cum ne e felul. Portarii ne salută și drumul ni-l arată spre-a regilor „colibă“ cu turnuri, țugulată. Statui de goale marmuri se tolănesc în soare, pe unde odată prinții ieșeau la preumblare. Trosnește cheia-n broască și uși se dau în lături — poporul intră falnic și suie scări și caturi! Prin săli și-odăi — trei sute — un ghid vorbind ne poartă în labirintul gotic și-a veacurilor artă... Popoare-aici, prin artă, s-au strîns să ne vorbească, dar nu, nu-i nici o sală cu artă romînească... Belșug de pietre scumpe și lemn de palisandru, și piele de Cordoba, din aur, polcandru — comori de pe-o planetă-n castelu-i adunate. Din ce „simbrie“ oare le-a „cumpărat“ pe toate, că doar cavaleristul cu două geamantane veni — pingele sparte și-n pantaloni — bazoane...? Și ghidul ne răspunde și clocotă lung sala: „Comorile sint lacrimi și singe — nădușeala vărsată de bunicii mînați ca vita-n juguri, să stringă pentru trîntori — răsfațuri și belșuguri. Muzeu e azi castelul, să vadă viitorul cum jefuiau boierii și cit trudea poporul!...“.

Doftana-a fost în luptă înaltă-academie, iar azi intrăm în Peleş, noi, Gheorghe și Mărie. Doftana și-acest Peleş s-au înfruntat și iată muzeu-s — pe-amîndouă le-am vizitat deodată!

FLORIILE UZINEI

artiștii amatori ai uzinei și actorii Teatrului de stat despre „Realizarea artistică“.

Se prezintă zilnic trei manifestări exceptîndu-le pe cele permanente: biblioteca, sala de șah, cinematograful, cineclubul, cercurile de muzică, coregrafie, artă plastică, radioamatori. La cercuri activează muncitori poeți, muncitori pictori, radioamatori, instrumentiști, actori. Cuvîntul muncitor este inseparabil de noțiunea următoare care definește o artă sau o știință. Fenomenul acesta este în continuă creștere. Cercul dramatic numără deocamdată 20 de muncitori, cel de radioamatori 16, cel literar 8. La porțile artelor bat în fiecare zi alții. Seara se întîlnesc la club și timp de cîteva ceasuri dau friu liber talentului și fanteziei. A doua zi, în ateliere, tot ei strungesc piese de mii de kilograme. Între un moment și altul e o deplină concordanță.

Pe Angelo Popa, tînărul controlor de calitate, l-am văzut în ajun repetînd rolul studentului din „Oameni care tac“ de A. Voitin. Nicolae Samoilă, strungarul, e textier al brigăzii artistice. Prima poezie a scris-o la 15 ani. Ultima e închinată unui moment de muncă din atelierul de cazangerie.

Gheorghe Cuzmin, trezor, e în al treilea an la școala populară de artă. Are un dezvoltat simț al culorii și perspectivei. A expus la prima expoziție de artă plastică de pe lângă uzină.

Ion Smeu, muncitor, responsabilul cercului literar „Mihail Sadoveanu“, e autorul poeziei „Oțelarul“.

A plămădit-o cu ochii în para de loc a cuptorului. În întregul ei poezia are unele stîngăcii de formă, dar răzbat din ea dogoarea metalului topit și dragostea omului pentru frumos.

Artiștii amatori ai uzinei

UNDE-ȚI CAUȚI VIITORUL?

La muncă, alături de cei vîrstnici, participă toți tinerii. Deși gospodăria se află la o distanță mică de orașul Timișoara, puternic centru industrial, tinerii colectivști din Cărpiniș n-au plecat să-și caute de lucru la oraș, sau în alte părți. Ei au înțeles că aici, în gospodăria colectivă, își pot făuri un viitor minunat. Tinerii și-au făcut o socoteală simplă, dar sănătoasă, avînd la bază realitatea: dacă noi ne legăm năzuințele de viitor de gospodăria colectivă, dacă muncim zi de zi, vom face din ea o unitate puternică din punct de vedere economic. Pentru că munca noastră constituie singurul izvor de venituri și pentru gospodărie și pentru noi. Tinerii au gîndit sănătos. Așa este. Ei au înțeles, ca atîția alții, cuvîntul partidului care-i îndeamnă și-i sprijină pe tinerii colectivști să devină oameni pregătiți la locul de muncă. Ei trebuie să devină oameni cu știință de carte, oameni culti. De ce? Pentru că de acum încolo satul își are meseriile sale, ca și orașul. La sate, în producția agricolă, ca la orașe în producția industrială, se pune tot mai mult accentul pe calificarea oamenilor, în scopul sporirii randamentului muncii. Meseriile agriculturii cer acest lucru. Niciodată satul n-a avut aceste meserii. A fi argat, cîoban ori văcar, era în trecut o meserie? Nici pe departe. Era o îndeletnicire silnică. A fi astăzi, în gospodăria colectivă, tractorist, îngrijitor-mulgător, șofer, legumicultor, pomicultor, lucrător la producția mare, constructor, fierar, înseamnă într-adevăr a avea o meserie. Cu cît o stăpînești mai bine, cu atît obții o producție mai mare. S-a pomenit vreodată, pe timpul latifundiilor boierești și gospodăriilor individuale țărănești, să obții o recoltă de 2.200 kg grîu în medie la hectar de pe o suprafață de 700 hectare, 2.260 kg floarea-soarelui, 5.360 kg porumb boabe la hectar de pe 620 de hectare, așa cum au obținut anul trecut colectivștii din Cărpiniș? Firește că nu. Echipa a 5-a, condusă de utemistul Anton Schmidt, din care cei mai mulți sînt tineri ca: Hane Ioniță, Anghel N. Nicolae, Kiss Ion, Vin-

cea Maria, a obținut o producție record de porumb: 12.000 kg porumb știuleți la hectar. Nu dovedește aceasta că tinerii sînt buni agricultori, că ei cunosc agrotehnica și o aplică științific? Vaca e tot vacă de cînd lumea: oricine recunoaște acest lucru. Dar s-a pomenit, în urmă cu 15-20 de ani ca o vacă să dea la zi 18 pînă la 25 litri de lapte, ba chiar și mai mult, cum obține zilnic de la vacile pe care le are în grijă tînărul îngrijitor-mulgător Ion Brumar, care lucrează de 5 ani alături de alți peste 20 de tineri, la sectorul zootehnic al gospodăriei colective din Cărpiniș? În gospodărie tinerii pot îmbrățișa și alte meserii. Grossu Ion și Pasol Constantin și-au ales-o pe cea de timplar, Gh. Mureșan s-a făcut zidar, Adam Heber, fierar, așa cum alții sînt agricultori, legumicultori, pomicultori, mecanici, zugravii etc.

E greu de înțeles acest lucru? Nu-i greu de loc. Calificarea cu ajutorul căreia tînărul colectivist a contribuit la obținerea unor producții mari vegetale și animale, se răsfrînge și în viața lui personală. Participarea tînărului la întărirea gospodăriei colective se reflectă și în starea lui materială. Cum? Producțiile mari, vegetale și animale, sporesc valoarea zilei-muncă. Datorită dezvoltării multilaterale gospodăria asigură veniturii pe tot parcursul anului, astfel încît ea poate să împartă lunar colectivștilor bani la zilele-muncă realizate. La fiecare 20 ale lunii, colectivștii din Cărpiniș trec pe la casieria gospodăriei să-și ridice banii ce li se cuvin. Oamenii au bani pentru cheltuielile zilnice. Ei cîștigă la fel de ani de zile. Ce fac tinerii aceștia cu banii? Dar ce nu fac? Utemistul Anghel Nicolae și soția sa Maria au o casă nouă aproape gata, o casă ca la oraș, cu 3 camere, 2 bucătării, sufragerie și dependințe. Casă trainică din cărămidă făcută pentru mai multe generații. Nu mai vorbim de îmbrăcăminte, de mobile, de aparate electrice — comuna e electrificată — acestea sînt la ordinea zilei. E mulțumit Anghel cu cîștigul pe care-l realizează în gospodăria colectivă? Firește că da! Utemistul Ion Bru-

maru a realizat vreo 500 zile-muncă. Ii revin deci lui singur pe lună venituri ce echivalează salariul unui inginer cu stagiu. Unde mai pui că și soția lui, Raveca, muncind la cîmp a realizat alte vreo 250 zile-muncă. Cazul acestor tineri nu-i izolat. Despre fiecare din cei peste 400 de tineri se poate vorbi la fel. În Cărpiniș, peste 200 de colectivști și-au construit sau și-au cumpărat case, cîteva zeci au motocicletele, fiecare om are bicicletă, la fiecare casă este aparat de radio. Bogăția gospodăriei, după cum se vede, se revarsă din plin spre casele oamenilor.

Nu sînt acestea singurele cerințe ale tinerilor colectivști. Ei pretind de la viață mai mult. Și au tot dreptul. Tinerii de la sate au nevoie de o viață spirituală bogată, interesantă. Au găsit tinerii din Cărpiniș rezolvarea acestei necesități firești în satul lor?

Gospodăria colectivă le-a creat o puternică bază materială pentru o activitate cultural-artistică și sportivă bogată prin alocarea în fiecare an, conform prevederilor statutului, a unor importante sume de bani. Tinerii vor să vadă un film? Merg la film. Au cinematograful. Pe săptămîină rulează două filme noi. Au cîmin cultural — în curînd vor construi unul și mai mare. Un număr de aproape 200 de tineri fac parte din formațiile de cor și de teatru, din echipele de dansuri, din cele două brigăzi artistice de agitație. Sînt zile cînd nu știi ce să-ți alegi, unde să te duci: la cîmin unde se reprezintă o piesă în premieră, sau unde brigada artistică de agitație apare cu noul program, la film, ori la o competiție sportivă. Tinerii din Cărpiniș fac mult sport. Ei au terenuri și săli pentru toate disciplinele pe care le practică. Tot ei le-au făcut, avînd sprijinul material din partea gospodăriei.

Tinerii trăiesc împreună clipe de destindere și reconfortare. Adesea, formații artistice de profesioniști din Timișoara sau din alte părți sînt invitate să dea spectacole aici în Cărpiniș. Pe de altă parte, nu o dată, cînd a fost vorba de vreun spectacol mai deosebit, ori de vreo premieră la Timișoara, s-au pus bănci în cele șase autocamioane și iată-i pe cărpinișeni la spectacolul dorit.

Ce înseamnă gospodăria colectivă în viața tinerilor din Cărpiniș? Înseamnă totul! Ei și-au căutat viitorul în ea. Și n-au greșit. Viața dovedește cu prisosință aceasta!

VASILE CĂBULEA

BUNĂ DIMINEAȚA, AFRICĂ!

Ca întindere, Africa este cel de al doilea continent al lumii. Ea are mari-fluvii, păduri dese, câmpuri cu pământ bun, goluri ce pot adăposti porturi înfloritoare, întinderi ușor de transformat în planșuri din cele mai variate. În adâncurile sale pământul african conține bogății uriașe, din care doar puțin, foarte puțin se folosește. Și acest „puțin” înseamnă de pe acum: a cincea parte din rezervele de cupru și cositor ale lumii; 30 la sută din cele de mangan; 80 la sută din cobalt, mai mult de jumătate din rezervele de aur și 98 la sută din diamante.

Și cu toate acestea, continentul nu are mai mult decât ceva peste 215 milioane de locuitori! Cam doi locuitori la fiecare 3 kilometri pătrați.

Această populație atât de rară, așezată pe un pământ atât de bogat datorit de natură, trăiește în cele mai mari lipsuri. Foamea, bolile și neștiința de carte copleșesc popoarele Africii.

Legende mincinoase

În Apus, se susține că Africa a fost totdeauna sălbatică și inapoiată. Dar adevărul istoric arată că, cu 700-800 de ani în urmă, în vremurile când cele mai multe țări ale Europei erau fărâmițate în mii de stătuțele, când milioane de oameni erau secerati de ciumă în orașele strimte și infecte ale Evului Mediu, în Africa existau mari împărății înfloritoare, bine organizate. Ghana, Mali, Songhai, cu sute de ani în urmă, erau state puternice și civilizate.

Asupra Africii s-au abătut apoi colonizatorii din Europa. Au năvălit bande de aventurieri și tilhari, apoi cîștigii de puterea regilor Portugaliei, Spaniei, Angliei și Franței. Au început atunci omorurile; distrugerile, jaful și înrobirea. În decursul a trei veacuri zeci de milioane de oameni au fost tirii din țările Africii ca sclavi, puși în lanțuri înghesuți în pintecele corăbiilor. În perioada comerțului cu sclavi, Africa a pierdut vreo sută cincizeci de milioane de oameni.

Cu timpul, când posesiunile din America ale Spaniei, Portugaliei, Angliei și Franței și-au cîștigat independența, comerțul cu sclavi africani și-a pierdut importanța. A început exploatarea la fața locului a popoarelor africane. În secolul trecut, Belgia și Germania s-au alăturat jafului colonialist din Africa. Masacrele s-au ținut lanț. Populații de sute de mii de oameni au fost exterminate. Alte popoare au fost gonite de pe pământurile lor și împinse în ținuturi pustii, unde s-au stins. Ca să silească pe localnici să muncească pe plantații și în mine, colonizatorii nu s-au dat înapoi de la nimic.

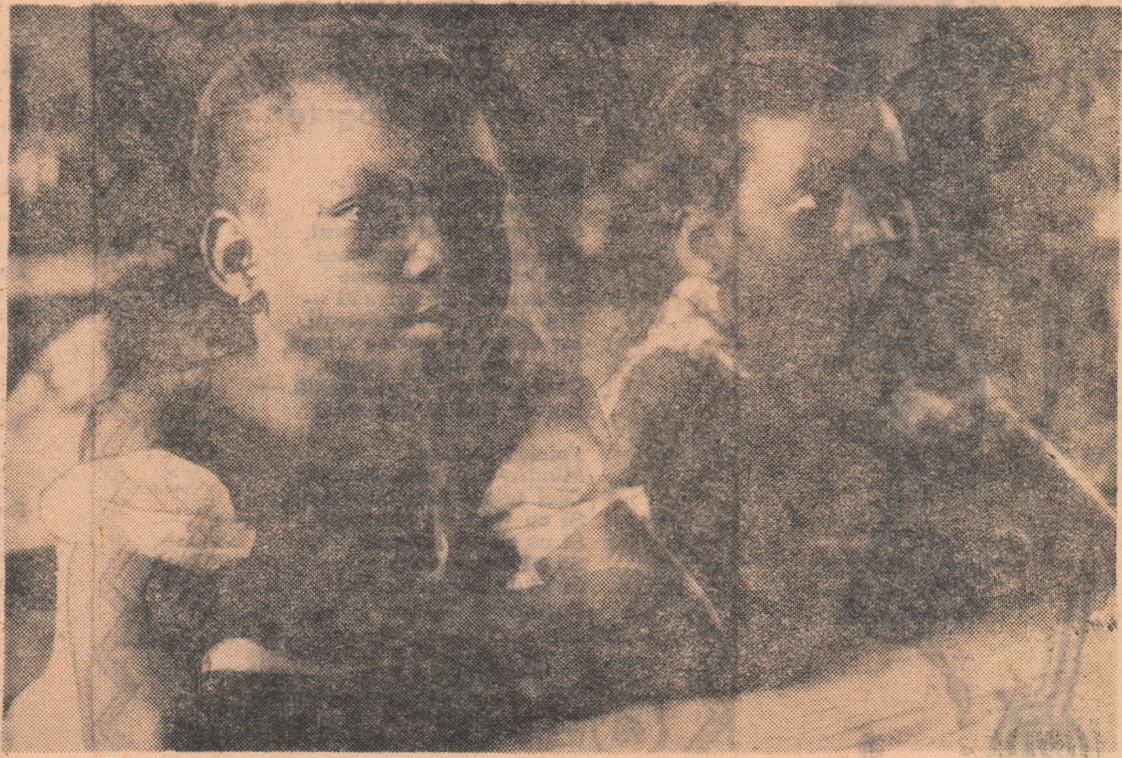
În fiecare colonie monopolurile și guvernele puse în slujba lor, n-au organizat decât exploatarea acelor bogății care îi interesa pe stăpînii străini. Putin le păsa de nevoile populației locale. Se plantau acele culturi care interesau pe exportatori străini, se deschideau exploatarea miniere care puteau îmbogăți mai rapid trusturile. Față de muncitorul european, muncitorul negru primea un salariu de pînă la 20 de ori mai mic.

Ca ea adevăratei independențe naționale

Vremurile noastre au adus în Africa uriașe prefaceri. În ajunul celui de-al doilea război mondial, după cucerirea Etiopiei de către fasciștii lui Mussolini, în întreaga Africă nu mai exista decât o singură țară independentă: Liberia. Și aceasta, pusă de fapt sub controlul american.

Astăzi — nepunînd la socoteală Republica rasistă Sud-Africană, — există în Africa 32 de state independente, din care 25 sînt republici.

În Apus, o seamă de politicieni susțin că marile puteri au renunțat de bunăvoie la coloniile lor africane și au acordat popoarelor de aici independență din mîrinimie. Este și aceasta o minciună sfruntată. Guvernele colonialiste n-au părăsit nici o țară de bunăvoie, ci numai atunci cînd nu și-au mai putut menține puterea, acolo unde poporul s-a ridicat la luptă pentru libertate. Că acest lucru s-a petrecut în epoca noastră, este firesc.

La o școală din Conakry, capitala Republicii Guineea.

Revoluția Socialistă din Octombrie a dat imperialismului o lovitură de moarte. Apariția și întărirea continuă a sistemului mondial socialist, după cel de-al doilea război mondial, a dus la o și mai mare slăbire a imperialismului, a răsturnat raportul de forțe pe arena mondială în favoarea forțelor socialiste și ale păcii, a dat noi speranțe luptei pentru independența națională a popoarelor din colonii. În vremurile noastre, după Marea Revoluție din Octombrie, mișcările de eliberare națională au început să capete un tot mai puternic caracter antiimperialist. Pe bună dreptate, Vladimir Ilici Lenin considera că este just să se lanseze lozincă: „Proletari din toate țările și popoare asupriți, uniți-vă!”

Kwame Nkrumah, președintele Ghanei, recunoscînd hotărîtoarea importanță a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, ca o lovitură de o forță uriașă dată sistemului imperialist, apreciază că socialismul și realizările sale trebuie să servească drept model noilor țări independente ale Africii.

Cucerirea independenței politice n-a însemnat însă sfîrșitul suferințelor popoarelor africane. Toate aceste țări, scăpate din jugul colonial, s-au găsit în fața unor grele probleme. Moștenirea robiei coloniale apăsă greu asupra noilor țări independente. Înapoierea economică, lipsa mijloacelor de a pune în valoare bogățiile naționale, analfabetismul, care în unele țări atinge 90-95 la sută din totalul populației, bolile epidemice, foametea, îngreunează primii pași liberi ai acestor popoare. Și nu numai atât. Din cele mai multe din aceste noi state, n-au plecat decât administratorii și poliștii străini. Capitaliștii străini au rămas pe loc, stăpîni pe bogățiile țării. Pe lângă vechile firme franceze, britanice sau belgiene, s-au olopșit și altele noi, americane și vest-germane. Americanii vin sub masca „ajutorului”. Monopolii vest-germani prin mijlocirea așa-zisei „Piețe comune europene” se instalează mai ales în statele care au constituit pînă nu de mult, imperiul colonial francez. Ca și înainte, aceste caractere monopoliste tind să înăbușe dezvoltarea economică a Africii, obligînd multe din noile state să rămîină pe mai departe furnizoare de materii prime ieftine și să importe, la prețuri de jaf, tot ce au nevoie, ba chiar și ceea ce nu au nevoie. Numai cu o industrie proprie dezvoltată, mai ales industrie constructoare de mașini, țările africane își pot dezvolta agricultura, se pot elibera de jugul foametei, al imperialismului.

O serie de politicieni africani, cumpărați de imperialism, caută să împingă țările lor pe calea unei dezvoltări capitaliste, sub controlul direct al monopolurilor străine, în mreața unor combinații politice, economice și chiar militare. Ce-ar mai rămîne în aceste condiții din independența unor astfel de țări? Nimic mai mult decât o firmă în dosul căreia s-ar adăposti colonialismul.

Există însă și o altă cale pentru Africa. O cale ce duce spre adevărata independență națională, bazată pe independența economică, pe lupta împotriva imperialismului. Exemplul țărilor socialiste este convingător. Și nu numai exemplul, dar și bunele relații economice și culturale cu țările socialiste ajută țărilor africane să pășească pe calea ducerii pînă la capăt a revoluției naționale.

În pofida intrigilor imperialiste, adevărul își croiește drum pe continentul african. Patrioții și oamenii luminați ai Africii resping cu tot mai multă hotărîre încercările imperialiste de a slăpîni pe mai departe acest continent, de a condamna țările lui la mizerie și umilință. State africane ca Republica Mali, Ghana, Guineea și altele au pășit pe această cale, calea dezvoltării forțelor de producție, a înfloririi economiei, ceea ce asigură popoarelor lor independența economică și politică.

Un exemplu al forței acestui curent l-a constituit Conferința reprezentanților statelor africane independente, ținută recent la Addis-Abeba. Speranțele imperialismului de a vedea dezbinat statele independente din Africa au fost zădărnicate.

Conferința șefilor de state și guverne ale Africii a fost încununată de succes prin adoptarea unor importante rezoluții dintre care principală este Carta Organizației Unității Africane. Respingînd uneltirile imperialiștilor care ar dori să vadă unitatea Africii realizată pe o platformă neocolonialistă, Carta adoptată la Addis-Abeba vorbește de o unitate și solidaritate a statelor africane în vederea asigurării unei vieti mai bune pentru popoarele Africii, pentru apărarea suveranității lor, a integrității teritoriale și a independenței lor naționale. Statele participante la conferință s-au pronunțat pentru sprijinirea luptei de eliberare a popoarelor africane care se află încă sub jugul colonialist, pentru neutralitate în felul acesta, la temelia Organizației Unității Africane nou create, stă lupta antiimperialistă.

De cea mai mare însemnătate este faptul că, statele independente ale Africii și-au exprimat dorința de a vedea realizată dezarmarea generală, de a lichida bazele militare străine de pe continent și de a-l transforma într-o zonă fără arme nucleare. Astfel, la baza unității africane au fost așezate cinci principii progresiste: independența, neangajarea, lupta împotriva colonialismului, colaborarea internațională și lupta pentru pace.

★

Transformarea Africii este în plină desfășurare. Imperialismul a primit aici una din cele mai grele lovituri. Prin jefuirea țărilor africane, imperialismul strîngea forțe pentru a întări asuprirea unor popoare din alte părți ale lumii, pentru a supune și exploata masele populare din propriile lor țări. Astăzi, prin prăbușirea tiraniei colonialiste, prin lupta popoarelor africane de a desăvîrși eliberarea lor, imperialismul este și mai slăbit. Pacea și progresul întregii lumi au cîștigat și cîștigă în acest fel noi forțe.

Poporul nostru ca și toate popoarele lumii socialiste sînt alături de lupta de eliberare a popoarelor Africii. Din toată inima sprijină poporul român mersul înainte, spre deplină independență și progres, al popoarelor africane. Între țara noastră și multe din noile state africane s-au încheiat în acești ani, bune relații diplomatice, economice și culturale. Ne bucurăm și ne mindrim că un număr de tineri din aceste țări poate învăța în școlile și instituturile noastre, pentru a se întoarce la ei acasă oameni luminați și pregătiți, care să contribuie la progresul popoarelor lor. Dorința arzătoare de pace și progres, voința comună de a construi lumii un viitor fără războaie, fără sărăcie și fără asuprire, ne leagă de aceste popoare îndepărtate.

La O.N.U. și în toate prilejurile, politica externă a țării noastre sprijină lupta de eliberare a popoarelor din colonii, ca și poziția antiimperialistă de apărare și întărire a independenței noilor state africane.

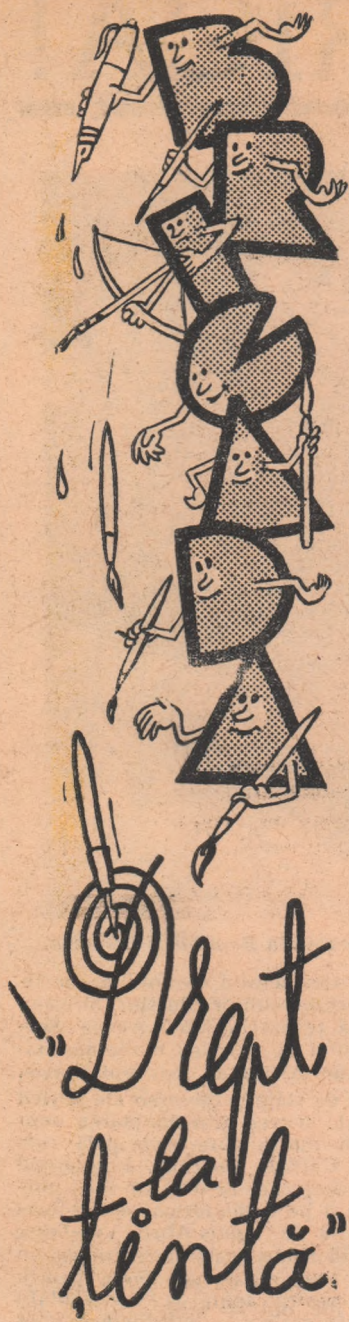
Ridicarea popoarelor africane la o viață liberă și îmbelșugată, nu înseamnă numai înlăptuirea unui act de dreptate istorică, pentru vindecarea rănilor pricinuite de criminalele rînduiri colonialiste. Înseamnă, mai presus de orice, o victorie a viitorului luminos asupra întunecimilor unui trecut sortit să dispară, cu tot lanțul său de nedreptăți și nemernicii.

A. T. RĂZVAN

În continentul negru soarta colonialismului este petrecută

Desen de V. VASILIU

Spicuri din programele celor mai bune brigăzi artistice de agitație din raionul Fetești, participante la cel de al VII-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori.

O-ntrebare

Sînt Anuța lui Fânase,
Anisori n-am decît șase
Și ca orișice fetiță
Merg și eu la grădiniță,
Mă mai joc cu alți copii,
Cînt, învăț și poezii,
Desenez și-ncerc să scriu.
Mică sînt, e drept, dar știu
(V-o spun foarte serios)
Multe lucruri de folos!

Doar un lucru clar nu-mi pare:
Anul... cite zile are?
După unii, ar avea
Vreo 300 și ceva,
Însă tatăl meu susține
C-are dublu, și mai bine!

M-a chemat ieri și mi-a spus:
„Știi că munca ne-a adus
Anul ăsta, măi copile,
Cam vreo 800 de zile?”

Și de-aceia, clar nu-mi pare
Anul cite zile are,
Cite spune calendarul
Ori cite-arată hambarul?

(Brigada artistică de agitație a căminului cultural din comuna Jergălia).

Covorașul holdelor bogate

Foicică alior,
Ne e cîmpul un covor
Și urzim voioși covorul
Cu combina și tractorul.
Ni-s alesături frumoase
Holdele cele mănoase
Revărsate, cit privești —
Din Suduți pin'la Fetești.
Iar coala, in partea stingă,
Vine șerpuint o dungă,
Cînd beteală, cînd sineală —
Borcea lină și domoală.

Foicică mălinaș,
Mindru ești, măi, covoraș
Căci te-am mai împodobit
Și cu flori de mărgărit
Și cu fir de iasomie
Să fii veselă solie
Și să te trimitem dar
Partidului făurar.

(Brigada artistică de agitație a căminului cultural din comuna Gîldău).

Prezentator I :

Foicică avrămeasă,
Cui îi place umbra deasă
Și-apoi cit e ziulica
Stă și nu face nimica ?

Numele-i pe loc vi-l spun :
Nicolae Gh. Crăciun.

Foaie verde ca lipanu,
Și Gheorghiuța Erezeanu
Cască-ntr-una și se-ntinde
Și la muncă nu se prinde.

Prezentator II : — Dar plimbărețul ăsta care vine incoace cine mai e ?

Prezentator I : — Cum, nu-l cunoști ? E Barbu N. Burlacu. El n-o chiulește ca ceilalți doi, nu ! E mai harnic decît ei — o să vedeți numaidecît.

(Intră Barbu N. Burlacu cu o foarfecă mare pentru tuns oile, cu care taie niște frunze de pe o crenguță).

A
Ș
A
D
A

Prezentator II : — Hei, tovarășe, încotro ?

Barbu : — Dați-mi pace, nu vedeți că am de lucru ?

Prezentator I : — Țasta-i lucru ?

Barbu : — Sigur că da. Credeți că zac toată ziua ca Erezeanu și Crăciun ? Nuuu ! Eu tai frunze la ciini... Na, cuțu... cuțu ! Le administrez furaje.

Prezentator II : — Atunci, știți ce ? Hai să-i administrăm și noi un cîntecel satiric.

Prezentator III : — Stai, stai, nici așa ! Eu cred că l-ați scărmanat destul. Tovarășul Burlacu și ceilalți doi au să se îndrepte. Aruncă, bre, crenguța aia din mină

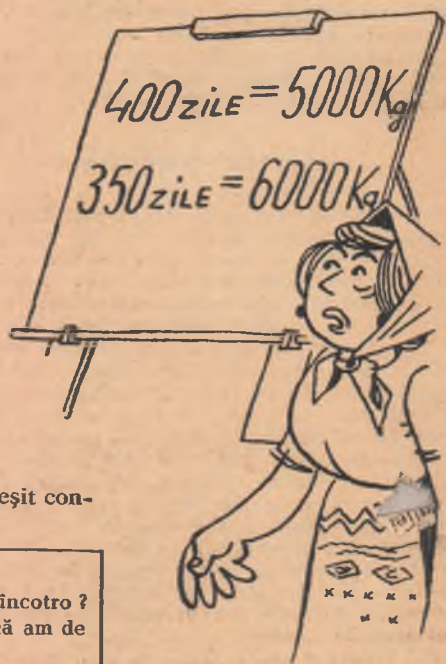
Barbu : — Și cu foarfeca ce să fac ?

Prezentator III : — Să tai răul de la rădăcină !

(Brigada artistică de agitație a căminului cultural din comuna Piuța Pietrii).

Mama : — Ionică, Ionică !
Feciorul : — Ce-i, mamă, cu dumneata de alergî așa după mine ?
Mama : — Ionică, maică, nu mă face de rîs !
Feciorul : — Cu ce să te fac de rîs, mamă ?
Mama : — Știi tu cu ce. Te duci la magazia colectivei, nu ?
Feciorul : — Chiar acolo.
Mama : — Și cit ai de primit ?
Feciorul : — Păi șase tone de cereale.
Mama : — Nu se poate maică. Tu vrei să mă faci de rîs !
Feciorul : — Cum o să te fac de rîs ?
Mama : — Iaca bine. Anul trecut, am avut 400 de zile-muncă și-am primit 5.000 de kilograme. Anul ăsta avem numai 350 zile-muncă. Cum o să luăm 6.000 de kilograme ? O fi greșit contabilul socoteala.

Feciorul : — Taci mamă, n-auzi că ne dă pe cit am lucrat ? Anul ăsta s-au făcut mai multe munci mecanizate, am dat prașilele la timp, recoltele au fost mai mari, la grădină am scos trufandale, producția de lapte a crescut... pricepi ? Peste tot s-a muncit mai bine, iar valoarea zilei-muncă a crescut.

Mama : — Așa stau, va să zică lucrurile ?!

Feciorul : — Păi vezi, acum nu te-ai mai mira, dacă ai fi venit și dumneata, cînd ți-am spus, la aprobarea planului de producție...

Mama : — Taci, Ionică, nu mă face de rîs !

Feciorul : — Tot eu te fac de rîs ?

Mama : — Da, m-aude lumea că am lipsit de la adunare...

(Brigada artistică de agitație a căminului cultural din comuna Ștefan cel Mare).

POVEȘTE DIN VLĂDENI

Brigada :

A fost la G.A.C. Vlădeni
A fost ca niciodată
Printre dosare și peceți
O prea frumoasă țată.

Și era singură-n birou
Și mindră-n toate țata
Ca cererea la aprobat
Înregistrată țata.

Contabila la G.A.C.
Pe nume, Manea Leana —
Avea însă un beteușug
Amaric, Cosînzeana.

Ssst, iat-o ! Iat-o la birou,
E singură-n odaie.
Să-i dăm cuvîntul,
S-o vedeți cum spînzură și taie...

(Grupul se dă în lături. Dinapoi, pe un fel de pedestal, ținînd un toc uriaș și un biblioraft, se află contabila Leana Manea, iar alături de ea un tînăr care-și răsuțește încurcat palaria).

Tînărul :

— De pe țatla venii cu greu
Aici cu întrebarea —
(E-a țatla oară că tot viu)
E gata aprobarea ?

Contabila :

— O, știu că m-ai mai căutat
(Așa se și cuvîne)
Ba ț-a țeșit de cînd tot viu
Și sufletul din tine.

Mai știu că-i cu temei ce ceri,
Că ar justificare
Și-i toată lumea de acord,
Dar... nu-ți dau aprobare !

Tînărul :

— Păi au semnat țoți cei în drept !
De ce să-mi țaceți asta ?
Și președintele-a zis „da”...

Contabila :

— Eu nu semnez și basta !

Tînărul :

— Țoți, pin'la unul, așadar,
Mi-au spus că se va țace...

Contabila :

— Ei și ? Uite că eu nu vreau,
Nu îți aprob și pace.

Eu hotărâsc aici, am zis,
S-o știe orișicine.
Birocrațla-i un tărîm
Numai al meu ! E bine ?

Brigada :

Povestea asta din Vlădeni
Am pus-o pe hîrtie
Ca să-ntrebăm pe cei în drept :
Ce-ar fi să nu mai ție ?

(Brigada artistică de agitație a căminului cultural din comuna Vlădeni).